

2023 **הקאמרטה**
2024 **הישראלית ירושלים**
מנהל מוזיקלי: אבנר בירון

LA TEMPESTA DEI SOLISTI / סולנים בסערה

MOSTONENFEST / אנדרס מוסטונן מארח

הקאמרטה הישראלית ירושלים / מנהל מוזיקלי: אבנר בירון

נגני התזמורת

כינור ראשון

מתן דגן*

נטשה שר*

כרמלה ליימן***

פטר בוברובסקי

רומן יוסופוב

מיכאל פֶבֶיה

ויקטוריה גלמן°

כינור שני

אדוארד רזניק***

הדס פבריקנט***

אומרי צח

מיכאל קונצביץ'

קרן שושני

סמדר שידלובסקי

ויולה

נתנאל לאבסקי**

שולי ווטרמן**

סרגיי דובוב

בוריס רימר

אדוארד שובייב

צ'לו

צבי אורליאנסקי**

מרינה כץ**

אלכסנדר סינלינקוב***

אסתר וֶלְדֶרְס

איריס יורטנר°

קונטרבס

קיריל בייקוב***

ארז מיוחס°

חליל

ענת נצרתי°

שני שגיאו

אבוב

מוקי זוהר**

אורי מירז

קלרנית

שירה אליסוף**

עידו אזרד°

בסון

מאוריצי פאזז**

יולוצין קרוס סדיו

קרן יער

אלון ראובן**

מיכאל אלטשולר

חצוצרה

רז ארד°

אלון מלניק°

כלי נגישה

קרן פנפימן־זהבי**

עומרי בלאו°

*כנר ראשי

**נגן מוביל

***משנה לנגן מוביל

°נגן אורח

פרופ' רות ארנון, נשיאת כבוד

חברי העמותה וחברי הוועד המנהל

עו"ד יאיר גרין*, יו"ר | יעקב אייזנך*, פרופ' רות ארנון*, פרופ' שלמה בידרמן, דוד בלומברג*, ד"ר יורם בלשר*, פרופ' אבי בן בסט, רו"ח תלמה ברבשק-קנולר, פרופ' בני גיגר*, ד"ר רויטל הולנדר*, אפרת ימן גרשוני*, אילן דה פריס*, פרופ' משה הדני*, גרשון זוהר, יהודה זיסאפל, רות חשין*, משה מיכלס*, פרופ' מנחם פיש, ד"ר שמואל קבילי*, רו"ח רענן קופי*, פרופ' אורי קרשון, אלי שחר, ד"ר לאה שמיר-שנאן*, ברוך שלו, דב שפיר

*חברי הוועד המנהל

צוות הניהול

מנהל כללי | בועז שחורי **מנהל אדמיניסטרטיבי** | מיכאל קונצביץ' **מפיקה** | שרה טיילור דוד **רכז תוכני מוזיקה** | ד"ר רון מרחבי **שיווק** | אורנה יצחק **מנהלת מכירות** | דגן פדר **מנהל משרד ועוזר מנכ"ל** | אלון שניר **מנהלי במה** | אחיעד בכר, ואלרי אקסינוב **טכנאי הקלטות** | איתן שמאי **הנהלת חשבונות** | שרית יצחקי **יעוץ משפטי** | עו"ד עמי פולמן

מחלקת מנויים: *3926 / 1-700-55-2000 / בימים א'-ה' 17:00-09:00

משרד התזמורת: רח' דוד המלך 26, ירושלים / טל: 02-5020503 / פקס: 02-5020504
כתובתנו באינטרנט: www.jcamerata.com / אימייל: info@jcamerata.com

כתיבת התוכנית: ד"ר רון מרחבי, בני הנדל **עיצוב גרפי:** חגית מימון
צילום: יצ' ויטאטס פטריקאס, קאופו קיקאס, מייט ג'וריאדו, מיכאל פביה, יואל לוי, מרקו בורגרייב

LA TEMPESTA DEI SOLISTI | 5 | סולנים בסערה

אנדרס מוסטונן מארח MUSTONENFEST

אנדרס מוסטונן

כנר ומנצח (אסטוניה)

אנה-ליסה בזרודני כינור (אסטוניה)

ריבו קלאסמה אבוב (אסטוניה)

פטר סרפיוו בסון (אסטוניה)

מרינה כץ צ'לו

Andres Mustonen

violinist and conductor (Estonia)

Anna-Liisa Bezrodny violin (Estonia)

Riivo Kallasmaa oboe (Estonia)

Peeter Sarapuu bassoon (Estonia)

Marina Katz cello

ז'אן סיביליוס (1865-1957)

ואלס נוגה, אופ' 44 מס' 1 (6')

פיטר ואהי (נ. 1955)

ארבעים ושתיים, לאבוב ולתזמורת (6')

פאבלו סרסאטה (1844-1908)

פנטזיית כרמן לכינור ולתזמורת,

אופ' 25 (12')

Jean Sibelius (1865-1957)

Valse Triste, op. 44 no. 1 (6')

Peeter Vähi (b. 1955)

Forty-Two, for oboe and orchestra (6')

Pablo Sarasate (1844-1908)

Carmen Fantasy for violin and orchestra,

op. 25 (12')

Introduction. Allegro moderato / Moderato / Lento assai / Allegro moderato / Moderato

סרגיי פרוקופייב (1891-1953)

סימפוניה מס' 1, אופ' 25, "קלאסית" (15')

Allegro con brio / Larghetto / Gavotte: non troppo allegro / Finale: molto vivace

Sergei Prokofiev (1891-1953)

Symphony no. 1, op. 25, "Classical" (15')

הפסקה

Intermission

פארט אוסברג (נ. 1986)

מתוך "זוהר הרקיע האסטוני" (10')

1. Behind the Green Leaves the Blue Sky Glows / 3. Northern Lights / 4. Prayer

Pärt Uusberg (b. 1986)

from "Glow in Estonian Heavens" (10')

יוזף היידן (1732-1809)

סימפוניה קונצ'רטנטה לאבוב, בסון,

כינור, לצ'לו ולתזמורת (22')

Allegro / Andante / Allegro con spirito

Joseph Haydn (1732-1809)

Sinfonia Concertante for oboe, bassoon,

violin, cello and orchestra (22')

אנטוניו ויוואלדי (1678-1741)

לה פוליה (10')

Antonio Vivaldi (1678-1741)

La Follia (10')

7.3

אלמא זכרון יעקב
ELMA
ZICHRON YAAKOV

חמישי | 20:00 | ת"ש

5.3

היכל התרבות
ASHKELON | אשקלון
HEICHAL HATARBUT

שלישי | 20:00 | ת"ש

4.3

מוזיאון תל אביב
TEL AVIV
MUSEUM OF ART

שני | 20:00 | ת"ש

3.3

מכון ויצמן רחובות
WEITZMANN INS.
REHOVOT

ראשון | 20:00 | ת"ש

אנדרס מוסטון כנר ומנצח

המנצח האסטוני אנדרס מוסטון נולד ב-1953. הוא מומחה עולמי למוזיקת ימי הביניים והבארוק, זכה בחמישה פרסי מוזיקה בארצו וב-2000 עוטר בתואר "אזרח כבוד של טאלין".

ב-1977, אחרי שקיבל תואר אומן בנגינה בכינור מן האקדמיה למוזיקה ולתיאטרון בטאלין, נסע מוסטון לאוסטריה ולהולנד, שם השתלם במוזיקה עתיקה. הוא חש הימשכות גוברת אל המוזיקה הכנסייתית הקדומה, וב-1972 הקים את "הורטוס מוזיקוס", מאנסמבלי המוזיקה העתיקה הוותיקים באירופה. האנסמבל, שהחל את דרכו בחקר השורשים הנוצריים של המוזיקה האירופית, מנגן היום גם מוזיקה הודית, ערבית, יהודית ובת־זמנו. מוסטון ו"הורטוס מוזיקוס" מרבים להתארח בפסטיבלים ברחבי העולם; באמתחתם יותר מ-30 אלבומים. חלק מזמנו מוסטון מייחד להופעות בכינור סולו - ומנגן גם מוזיקה קאמרית וג'אז. את הניסיון שצבר במוזיקה עתיקה מוסטון מיישם בניצוח, בפרשנות המקורית שהוא מעניק ליצירות מלחינים קלאסיים, רומנטיים ובני־זמנו - בין האחרונים האמריקני פיליפ גלאס, הבריטי ג'ון טאבנר, הגיאורגי ג'יה קנצ'לי, היפני טורו טקמיצו, הארמני אַוֵט טֶרֶטְרִיאן, הרוסי ולדימיר מֶרְטִינוב והאוקראיני ולנטין סילבֶסטרוב.

תחת שרביטו של מוסטון ניגנו התזמורות המובילות של אסטוניה, פינלנד, שוודיה, גרמניה, הולנד, לטביה, ליטא, רוסיה וישראל, שמוסטון מרבה להופיע בה בכינור ובניצוח. הופעתו הראשונה עם הקאמרטה הישראלית ירושלים הייתה ב-2012; שיתוף הפעולה שלו עם התזמורת בא לידי ביטוי בין השאר ב"מוסטון־פֶסֶט", פסטיבל המפגיש יצירות ומוזיקאים מישראל ומאסטוניה.

אנה ליסה ברודני /

כינור

נולדה במוסקוה למשפחת מוזיקאים. החלה ללמוד כינור בגיל צעיר אצל הוריה, ובהמשך בהנחייתם באקדמיית הלסינקי

בפינלנד. אנה ליסה ברודני זכתה במדליית הזהב בבית הספר גילדהול למוזיקה ולדרמה בלונדון (2006) ובתחרויות הבינ"לאומיות ע"ש חפץ וברהמס. בין שותפיה למוזיקה קאמרית עברי גיטליס, אידה הנדל ומקסים ונגרוב. ברודני הייתה סולנית עם תזמורת פילהרמוניה, הקאמרית של ציריך, הפילהרמונית של הלסינקי, גוואנדהאוס לייפציג, הקאמרית של טאלין והסימפוניית של ריגה, בניצוח לייף סגרסטאם, ארי קלאס וכאבו ירבי. על פעילות הקונצרטים הבינ"לאומית הענפה שלה זכתה ברודני בכרס מוזיקאית השנה מטעם קרן התרבות האסטונית. נגינתה שודרה בתחנות הטלוויזיה והרדיו הבולטות בבריטניה ובאסטוניה. באלבומיה רפרטואר לכינור ולפסנתר, הקונצ'רטו לכינור מאת טמברג וכן די"י"י - קונצ'רטי לכינור מאת היידן ומוצרט, שיצא לאור באסטוניה וזכה לשבחי הביקורת. ברודני מלמדת באקדמיה האסטונית למוזיקה ובבית הספר גילדהול בלונדון. היא מנגנת בכינור הירונימוס אמאטי (1678), בהשאלת קרן התרבות הפינית.

ריבו קלאסמה / אבוב

בוגר האקדמיה האסטונית למוזיקה ולתיאטרון, למד גם בקונסרוטוריון המלכותי בבריסל ובאקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. ב-2006 זכה

בתחרות האסטונית למוזיקאים צעירים

"קון בריו". קלאסמה ניגן בתזמורת שונת ברחבי אסטוניה ובראשן תזמורת האופרה הלאומית האסטונית והתזמורת הסימפונית הלאומית האסטונית. הוא מופיע גם עם התזמורת הקאמרית של טאלין ותזמורת פסטיבל אסטוניה. קלאסמה שיתף פעולה עם אנסמבל אַנְוֵאוּאיוּאֵי־די (קבוצת מוזיקה בת־זמננו באסטוניה) וכן עם "וויצ'ס מוזיקאלס" ו"קֶרְמָרְאָטָה בַּאֲלְטִיקָה" בניהולו האומנותי של גדעון קרמר. קלאסמה שימש גם זמר באנסמבל הקולי ווקס קלמאנטיס, הממזג מזמורים גרגוריאניים עם מוזיקה בת־זמננו, ובמקהלה הפילהרמונית האסטונית. הוא הופיע בנגינת סולו ומוזיקה קאמרית בפסטיבלים ברחבי אירופה. מלחינים אסטונים רבים, ביניהם הלנה טולווה, טוניס קאומן וכארת אוסברג, הקדישו לו יצירות. קלאסמה חבר מייסד בחמישיית כלי הנשיפה "ראוול" וכן חבר בצמד ייחודי עם זמרת הסופרן יאניקה קוסיק, בהופעות באסטוניה ומחוצה לה.

פטר סרפו / בסון

סולן בבסון, נגן מוזיקה קאמרית וכן פדגוג של הכלי. הוא מנגן מוזיקה עתיקה בכלי התקופה (בסון ובסון בארוק) ומוזיקה בת־זמננו, בעיקר מרפרטואר

המוזיקה הצרפתית. סרפו החל את דרכו בנגינה בתור חלילין; לאחר מכן השתלם בבסון בטאלין ובהלסינקי. ניגן דרך קבע בתזמורת האופרה הלאומית האסטונית, בתזמורת הקאמרית של לפלנד ובתזמורת הסימפונית הלאומית האסטונית, שם הוא משמש כיום נגן הבסון הראשי. סרפו היה סולן עם התזמורת הסימפונית הלאומית האסטונית בקונצ'רטו לבסון מאת מוצרט והיה סולן גם עם אנסמבלים נוספים. בנגינת מוזיקה קאמרית הוא הופיע בפסטיבלים ברחבי אסטוניה, פינלנד, בלגיה, גרמניה

על היצירות

ז'אן סיבליוס היה מחלוצי זרם הרומנטיקה הלאומית בפינלנד; ביצירותיו אלמנטים בהשפעת הפולקלור המקומי. הוא השתלם במכון הלסינקי למוזיקה (כיום אקדמיית סיבליוס) וכן בברלין ובווינה. ביצירותיו הנודעות הפואמה הסימפונית "פִּינְלַנְדִּיה", הקונצ'רטו לכינור, "סוויטת קְרֵלִיה" והפואמות הסימפוניות "הברבור מטוואנְלָה" ו"טְפִינְלָה"; עוד הלחין סימפוניות, מוזיקה לכסנתר, שירים לקול ולכסנתר, מוזיקה קאמרית ויצירות למקהלה. את הוואלס שלכנינו חיבר ב-1903 למחזה "המוות" מאת אַרְוִידִירְנֶפְלֵד, אך עד מהרה הפך הוואלס ליצירה עצמאית - וכותרתה השתנתה מ"בקצב הוואלס" ל**וואלס נוגה**.

פיטר ואהי נולד בשנת 1955. מקורות ההשראה ליצירותיו הם טקסי פולחן מן המזרח הרחוק ומוזיקת בארוק; הוא שואף לבטא בהן מסרים רוחניים ופילוסופיים ובה בעת מקפיד על שטף קווים מלודיים הבעתיים. היצירה **ארבעים ושתיים** משקפת באופן מסוים את משבר אמצע החיים - היא מוקדשת לשלושה זמרים-יוצרים ושחקנים: ולדימיר ויסוצקי, ג'ו דסין ואלוויס פרסלי - שלושתם הלכו לעולמם בטרם עת והם בני 42.

פאבלו סרסאטה היה מן הכנרים הבולטים במאה ה-19. הוא נולד בכמפלונה שבמחוז נבארה בספרד. סרסאטה החל ללמוד נגינה בכינור אצל אביו, ועוד בהיותו ילד הופיע בקונצרטים. המלכה איזבל השנייה העניקה לו מלגת לימודים: בן 12 כבר המשיך את לימודיו בקונסרבטואר של פריז וחמש שנים לאחר מכן זכה בתחרות הנגינה היוקרתית של המוסד. בין המלחינים שכתבו לו

ואיטליה. סרכו הקליט לשירות השידור של אסטוניה; נגינתו יצאה לאור על גבי אלבומים, הכוללים, למשל, קונצ'רטו גרוסו מאת אינו טמברג עם התזמורת הסימפונית הלאומית האסטונית בניצוח ארוו וולמר ויצירות מאת טויבו טולב עם אנסמבל אַנְוֹאיוֹאִי־די (קבוצת מוזיקה בת־זמננו באסטוניה) בניצוח אולארי אלטס ועם קונסורט קורלי.

מרינה כץ / צ'לו

מרינה כץ, צ'לנית ראשונה בקאמרטה, למדה בילדותה צ'לו בריגה. עלתה ארצה ב-1994, בעלת תואר ראשון מהאקדמיה הישראלית למוסיקה בתל אביב ותואר שני

מהאקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים, בהדרכת עמנואל גרובר. זכתה בפרסים בתחרות הבין־לאומית ע"ש צ'ייקובסקי לנגנים צעירים במוסקווה ב-1992, בתחרות בראון־רוג'ר־סיגל בירושלים ב-1996, בתחרות ע"ש פאול בן־חיים ב-1999 ובמלגות קרן התרבות אמריקה־ישראל. הובילה את חטיבת הצ'לו בפילהרמונית הישראלית הצעירה בניצוח זאב דורמן - והוזמנה לשמש צ'לנית ראשונה בתזמורת דיוואן מזרח־מערב בניצוח דניאל בארנבוים. ב-2001 השתתפה בפסטיבל הבין־לאומי לצ'לנים בריגה בחסות מסטיסלב רוסטרופוביץ'. מרינה הייתה סולנית עם התזמורת הפילהרמונית הלטבית, התזמורת הקאמרית הלטבית, תזמורת שירות השידור אוסטנקינו מוסקווה ותזמורת נתניה־הקאמרית הקיבוצית. הקליטה קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת מאת תמיר אקטע עם נגני הפילהרמונית הישראלית בניצוח בנימין יוסופוב. ב-2015, בפסטיבל בטהובן של הקאמרטה, ניגנה רסיטל עם סרגיי בביאן. ב"והאנס פסיון" עם הקאמרטה בניצוח מוסטונ (2020) ניגנה את אריית הווילדה דה גמבה, בהדרכת מירנה הרצוג.

זוהר הרקיע האסטוני לתזמורת כלי קשת
ב-2015 ניצח אנדרס מוסטון.

יוזף היידן חיבר את הסימפוניה

קונצ'רטנטה בלונדון ב-1792 להרכב מעורב של ארבעה סולנים: שני כלי נשיפה ושני כלי קשת ולתזמורת. הזמין את היצירה האמרגן סלומון (שהיה גם הסולן בכינור בהשמעת הבכורה), בהשראת יצירות בז'אנר זה מאת תלמידו של היידן פלייל, שנחלו הצלחה רבתי בלונדון. גם מוצרט חיבר שתי סימפוניות קונצרטיות: בביקוריו במנהיים ובפריז התוודע ל"סימפוני קונצרטנט", מעין יציר כלאיים בין "סימפוניה", יצירה תזמורתית מורכבת ורחבת ממדים לבין "קונצ'רטו", שיח בין סולן לתזמורת. בפריז שוחחו עם התזמורת - וזה עם זה - לא סולן אחד, אלא שניים או יותר. אצל מוצרט הסולנים היו אבוב, קלרנית, בסון וקרן, וביצירה השנייה כינור וויולה.

אנטוני ויואלדי נולד בוונציה. אביו היה כנר בתזמורת כנסיית סן מרקו; אנטוני הוסמך לכמורה, התקדם בנגינה בכינור וב-1703 קיבל משרה בבית היתומות "מחסה החסד והרחמים" בוונציה. הבנות שהצטיינו במוזיקה שרו במקלה וניגנו בתזמורת, שני גופים ששיקפו רמת ביצוע גבוהה וסייעו לאיסוף תרומות למוסד. אנטוני ויואלדי שימש מנהל המוזיקה התזמורתית, חיבר יצירות רבות שבמרכזן הכינור ("ביניהן "ארבע העונות"), מוזיקה קולית-דתית ואופרות. בהמשך הוציא לאור מאות יצירות, שנוגנו ברחבי אירופה ולאחר מותו הן קובצו בכרכים עבי-כרס. **לה פוליה - השיגעון** היא צורה עממית מחצי האי האיברי. המלודיה הפשוטה יחסית נשמעת מעל לקו בס עיקש (אוסטינאטו) וחוזרת על עצמה עם וריאציות ואלתורים. מלחינים רבים יצרו לה גרסה משלהם; לפנינו עיבוד לטריו סונטה מאת ויואלדי.

נמנים סן סאנס, בְרוך, לאלו ודבז'ק. סרסאטה עצמו גם חיבר יצירות רבות לכינור: כפראזות על אופרות נודעות, למשל מאת מוצרט וביזה, וכן מוזיקה המבוססת על מחולות ושירי-עם מספרד ועל מוזיקה צוענית, ככולם מודגש התפקיד האידיומטי - המותאם, וגם הווירטואוזי, לכינור. מעניין לציין שסרסאטה ניגן בפעם הראשונה "מבוא ורונדו כפריצ'וזו" מאת סן סאנס, יצירה שזכתה לעיבוד לכינור ולכסנתר מאת לא אחר מאשר ז'ורז' ביזה - מחברה של האופרה **כרמן**.

מבקרים רבים תייגו את **סרגיי פרוקופייב** "הילד הרע" של המוזיקה הרוסית, דימוי שקשה לנו ליישב היום עם צלילי ה**סימפוניה ה"קלאסית"** שהלחין בסנקט פטרבורג (אז פטרבורג) ב-1917. לא בכדי היא קרויה "קלאסית". מילון המוזיקה של גרוב מכנה אותה "גלגול נשמות של היידן במאה העשרים", והמלחין עצמו הצהיר: "לו היה היידן חי היום, היה מלחין כדרכו, נכון, אך גם הוא היה משלב אלמנטים חדשים". הדגם ההיידני משתקף בקוצר היצירה, במבנה צורת הסונטה של שני הפרקים החיצוניים, בהומור השופע (המשותף לשני המלחינים) ובמבט לאחור אל הבארוק (למשל בג'וט); בכל זאת, כדברי פרוקופייב, יש שוני בהרמוניות, כי ככלות הכל מאה שנות מוזיקה מפרידות בין סרגיי הרוסי ליוזף הווינאי.

פארת אוסברג זכה ב-2023 בתואר "מוזיקאי השנה" של שירות השידור האסטוני - אנדרס מוסטון זכה בו ב-1996. עוד אשתקד, אוסברג היה המנהל האומנותי של "חגיגת השיר והמחול ה-13 לנוער אסטוני", שהופעותיה הועברו בשידור חי ברדיו ובטלוויזיה האסטוניים הממלכתיים למאות אלפים. אוסברג מלחין בעיקר יצירות למקהלה, אך גם לתזמורת. על הופעת הבכורה של

כלים וקולות

מוצרט בפראג

אבנר בירון מנצח

חואן פרז פלוריסטון (ספרד) פסנתר

זלנקה / קונצ'רטו לשמונה נגנים, רי"ז 186
מוצרט / קונצ'רטו לפסנתר מס' 20, ק' 466
צבי אבני / אודות ימים אלה
מוצרט / סימפוניה מס' 38, ק' 504, "פראג"

28.3

תיאטרון
ירושלים

26.3

בית האופרה
תל אביב

סולנים בסערה

כלים שלובים

איתן שמייסר מנצח (ישראל-רומניה)
ארז עופר כינור (ישראל-גרמניה)
אדריאן לה מארקה ויולה (צרפת)

וון ויליאמס / פרלוד ורומנסה מתוך סרנדה בלה מינור
דבוז'ק / רומנסה לכינור ותזמורת, אופ' 11
אנסקו / פנטזיה פסטורלית לתזמורת
ברוך / רומנסה לוויולה ולתזמורת, אופ' 85
מוצרט / סינפוניה קונצ'רטנה לכינור, ויולה ולתזמורת

20.4

מכון ויצמן
רחובות

19.4

מוזיאון
תל אביב

18.4

אלמא
זכרון יעקב

17.4

היכל התרבות
אשקלון